

Otázka: Francie a evropské středomoří

Předmět: Zeměpis

Přidal(a): svabik

Porovnání přírodních poměrů a hospodářství

obyvatelstvo: Německo(80)→Francie(60)→ Británie (60)→ Itálie (60)→ Polsko (40)→ Španělsko (40)

-FRANCIE (republika)

- „země Galského kohouta“, v G7

rozloha: 547000 km² - 2. největší země po Ukrajině

obyvatelstvo: 58 mil. obyv. - 90 % Francouzi(Románi) Bretanci,

Boskové, Alasové, Lotričané

náboženství: katolíci 77%, muslimové 3%, protestanti 1%

administrativní členění: 96 departementů seskupených do 22 regionů,

z nichž Korsika má zvláštní statut

měna: euro

Přírodní poměry:

povrch: poloostrov: Normandský, Bretaňský

pohoří: J - Pyreneje, Alpy - Savojské (Mont Blanc 4810m),

Francouzské středohoří, Švýcarský Jura, Vogézy, Ardeny

nížiny: Francouzská nížina, Pařížská pánev

vodstvo: řeky: Seine, Loira, Garonna, Saona, Rhona - ledovcový typ,

nejvíce vody je v létě, výroba elektrické energie

klima: Z - mírné oceánské klima, směrem do vnitrozemí přibývá

kontinentality, J - subtropické středomořské, V - chladnější

zimy a teplejší léta, která jsou zpravidla chudá na srážky,

klima v horách je chladnější a vlhčí

Hospodářství:

průmysl - druhé místo za Německem a čtvrté místo ve světě, ale má

relativně omezené přírodní zdroje, přesto S a SV uhlí, železná

ruda, bauxit, soli, uran

- zaměstnává 26% e.č.o.

- Těžký průmysl - zpracování ropy a výrobu Fe, oceli, Al, cementu, papíru, chemikálií a

strojírenství; pneumatiky – v Clermont Ferrand (**Michellin**); Známy je také zbrojní a elektrotechnický koncern Thomson.

– Francie zaujímá v Evropě 2. místo v produkci automobilů (**Renault, Citroen, Peugeot**) a 3. ve výrobě oceli.

– textilní průmysl (na severu a v Paříži – centru světové módy a výroby oděvů). V Lyonu se nachází množství textilk.

– Nerostné suroviny: bauxit (složka pro výrobu hliníku), nafta a malé naleziště zemního plynu (Pyrenejí), Fe (na hranicích s Lucemburskem), uran (Nantes), draselné soli (hranice s Německem a Švýcarskem), wolfram (Pyreneje).

Odvětví průmyslu:

1) energetika: 80 % v jaderných elektrárnách, střed Francie Ural, ve Francii byla postavena jako první ve světě přílivová elektrárna

2) hutnictví: železná ruda – SV, barevné kovy – výroba hliníku v povodí Rhöny.

3) strojírenství: dopravní prostředky (osob. automobily, letadla, letadla Concorde, rychlovlaky, vlaky T. G.V., elektrotechnika.

4) chemický: přístav Marseille, Le Havre, Sehoval

5) lehký průmysl: potravinářský (sýry, víno), kosmetika, textilní (móda)

zemědělství – smíšené zemědělství mírného pásu

– zaměstnává 4% e.č.o.

– největší producent zem. výroby z Evropských vyspělých zemí

Živočišná výroba převažuje – chov skotu (v horách) na maso a mléko, chov prasat (nížiny), rybolov (Normandie, Bretaň)

Rostlinná výroba – 1.místo pšenice v Evropě („obilnice Evropy“), cukrovka, v podhůří brambory, citrusy, vinná réva =) kulinařská oblasť (Gaseagne, Bordeaux).

– výroba šampaňského je v Champagne

– výroba sýrů (camembert, Rokfór)

Doprava: nejvýznamnější letiště Orly, nejvýznamnější tunel Vel. Británie-Francie

Služby: 70% e.č.o., velice rozvinutá doprava (nejrozšířenější silniční síť v Evropě, v Paříži 3 letiště, vlaky T.G.V., největší vnitrozemská vodní síť

-EVROPSKÉ STŘEDOMOŘÍ-

Mezi tyto státy patří Španělsko, Portugalsko, Itálie, Řecko a dále také Vatikán, San Marino, Andorra, Malta.

-Španělsko (království)-

rozloha: 505tis. km²

počet obyv.: 40 mil.

státní zřízení: konstituční monarchie (král Juan Carlos)

Hlavní město: Madrid

nár. složení: 73% španělé, 16,5% katalánci (Barcelona), 8% galicijci,

2,5% baskové

Měna: euro

Úřední jazyk: španělština, katalánština

- dílčí jednotkou jsou provincie a dále obce

Přírodní poměry:

povrch: polovina celého území tvoří náhorní plošiny

- náhorní plošina: Meseta (600-800m.n.m.) - skoro poušť

- horská pásma: Pyreneje, Sierra Nevada, Kantaberské

- pohoří: Iberské pohoří, Kastilské pohoří

- nížina: Andaluská nížina na JZ

- úrodné roviny a nížiny: povodí řeky Ebra

- ke Španělsku patří rovněž Baleárské a Kanárské ostrovy

vodstvo: největšími řekami, které se vlévají do Atlantiku jsou: Tajo

(Tejo), Duero, Guadalquivir a Guadiana.

- do Středozemního moře se vlévá Ebro.
- mořské přehrady pro výrobu elektřiny

podnebí: převážně J a V středomořské (teplé léto, mírné zimy)

- ve vnitrozemí převládá kontinentální (malé srážky)
- subtropické klima

Hospodářství

Zemědělství: zaměstnává 9% e.č.o.

- méně produktivní; soustředěno na pobřeží nebo podél řek
- nejvýznamnější je Andalusie
- subtropické zem. – subtrop. plodiny (ovoce, vinná réva, olivy – 1. na sv v produkci, citrusy – 1. v Evropě, mandle, ořechy, tabák, bavlna, kork. dub, obiloviny – vnitrozemí)
- živočišná výroba nenáročná: chov prasat, ovcí, koz

Průmysl: málo nerostných surovin

- významnější těžba uhlí, rud, ropy, zemního plynu (i dovoz), síry, soli, kaolin (na porcelán)
- energie získávána dvěma způsoby – vodní elektrárny, které tvoří 25 % produkce elektřiny a jaderné elektrárny (40 %)
- hutnictví, dopr. strojírenství (Seat, Toledo – automobilky), chemický, potravinářský průmysl (vinná réva a ryby)

Přírodní zdroje: dřevo, kůra korkového dubu, ropa, zemní plyn, nerudné suroviny,

Nerostné bohatství: světovým producentem rtuti

- evropsky významná je dále těžba stříbra, uranu a pyritů
- těžba hnědého a černého uhlí klesá

Sídla: Madrid, Barcelona, Valencia

Zajímavosti Ve Španělsku žije několik skupin obyvatelstva, které mají vlastní jazyky i kulturu. Některé z nich usilují o získání samosprávy či dokonce samostatnosti. Především jde o Basky na severu, jejichž organizace ETA využívá při boji za nezávislost i teroristické akce. V 70. letech získaly Baskicko i Katalánsko autonomní statut.

Kanárské ostrovy

- autonomní oblast Španělska; rozděleny na dvě provincie
- Z provincie Tenerife - ostrovy Hierro, La Palma, La Gomera a Tenerife(**Pico del Teide**) a V provincie Gran Canaria ostrovy Gran Canaria, Fuerteventura a Lanzarote
- sukulenty, Z ostrovy - užitkové plodiny

Baleáry

- tvoří autonomní oblast (Mallorca, Menorca, Cabrera, Ibiza a Formentera)
- pobřeží je členité a strmé, zejména na Ibize.
- klima - subtropické, ovlivňované mořem, zimy mírné a léta horká
- keře plazy ropuchy
- zemědělství, ale hlavně cestovní ruch

PORTUGALSKO (republika)

rozloha: 90 000 km²

počet obyv.: 10 milionů obyvatel

hlavní město: Lisabon.

nár. složení: Portugalci 99%, kapverdáné 0,1%, Afričané, Brazilci

Přírodní poměry:

Povrch: Z nížiny, V horská pásma

Vodstvo: Tejo, Douro, Guadiana

Klima: na S je vlhké a na J je subtropické

Hospodářství

Průmysl:

- velké zásoby rudných surovin, ale málo paliv
- největší odvětví - textilní průmysl (bavlna), potravinářský (sardinky, vino, subtropické plodiny), zpracování korku, strojírenský, chemický (cement)
- nejvýznamnější z rud: wolfram, měď, cín, stříbro
- nerudné suroviny - kaolin, mramor, soli
- hl. centra: Lisabon, Porto

Zemědělství: zaměstnává 11 % e.a.o.

- spíše méně produktivní
- dominuje rostlinná výroba - korek (první na světě v pěstování), olivy, citrusy, vinná réva, obilí (dovoz), rýže, jedlé kaštiny
- živ. výroba - více chov ovcí, méně chov skotu, prasat

ITÁLIE (republika)

rozloha: 300 000 km²

počet obyv.: 57 milionu obyvatel

hlavní město: Řím

nár. složení: Italové 95%, Sardiňané 2,5%

Italské kolonie: Sardinie, Sicílie, Toskánské a Lipanské ostrovy.

Přírodní poměry:

povrch: Alpy – Mount Bianco (Mt.Blanc); Apeniny – Gran Sasco; Etna,

Vesuv, Stromboli, Vulcan; Pádká nížina

vodstvo: Pád, Tibera, Gardské jezero, Lago Maggiore, Comachio

podnebí: většina středomořské subtropické klima, které k S přechází

v mírné se suchým horským létem

– S část – vysokohorské klima

Hospodářství

Průmysl:

- ve větším množství se těží – soli, síra, mramor, rtuť, rudy (zn, Pb, Ag)
- málo – ropa (Sicílie), zemní plyn (Pádká nížina)
- největší postavení: dopravní stroj. (automob.), elektronika, elektrotechnika, hutnictví, prům. stavebních hmot, textil, obuv, potrav. prům.
- nejvýzn. prům. oblasti – Milán, Turín (stroj. prům.), Janov (význ. přístav), Řím a okolí, Benátky
- automobilka FIAT (v Turíně) FERRARRI motocykly; domácí spotřebiče – ZANUSSI; textil, obuv, elektronika
- Energetika: 80 % tepelné elektrárny a 20 % vodní elektrárny v Alpách.
- využívá se i geotermální aktivita

Zemědělství: zaměstnává 5%e.č.o.

- 30% orná půda, 10% stálé porosty, 15% pastviny
- od J k S roste její živočišná úroveň
- na J spíše živočišná výroba (chudší) – skot (2. na sv v prasata a drůbež)
- k S spíše rostlinná výroba – hl. obiloviny, kukuřice, pšenice, rýže, cukrová řepa, zelenina
- k J – spíše vinná réva a citrusy (2. na sv. s olivama)
- výrobce v Evropě – vinná réva, rajčata, tabák

ŘECKO (republika)

rozloha: 132 000 km²

počet obyv.: 10 milionu obyvatel

hlavní město: Athény

- země „levné vlajky“.

- 1/5 rozlohy se rozkládá na ostrovech (Kréta, Rhodos, Sporady,

Kyklady, Iónské ostrovy, Korfu)

- poloostrovy: Peloponés, Chalkidiki, Attika.

Obyvatelstvo: Řekové, Albánci, Makedonci, Turci; Athény (1/5 ob.), ,

Soluň, Pireus; převážně pravoslavní křesťané.

Přírodní poměry:

povrch: většina území hornatá

- od S k J pohoří Pindos – nejv. hora Olymp
- nížiny jen u Soloňského zálivu a podél řek

podnebí: středomořské subtropické s regionálními rozdíly

- v nížinách typ. suchá dlouhá léta, zima je vlhčí, mírná
- na S chladné zimy

vodstvo: řeka Axiom, Stryman

- jezera Preopanské SZ

Hospodářství

Nerostné suroviny: hnědé uhlí, bauxit!, nikl, zinek, mangan, olovo

Průmysl: důležitý je potravinářský (ryby, olivy, vinná réva), textilní,

- zpracování Al a výroba cementu.
- energetika: 10% vodní elektor. (i tepelné, solární, větrné
- prům. koncentrace: Athénská aglomerace, Soluňská aglomerace

Zemědělství: 20 % e.č.o.

- 20 % území je úrodná půda – olivy, vinná réva, citrusy, rybolov
- pastviny – ovce, kozy